

Шифр спеціальності 183	Назва спеціальності, освітньої програми «Технології захисту навколишнього середовища» ОНП «Технології захисту навколишнього середовища»	Сторінка 1 з 5
-------------------------------------	--	------------------------------

«Затверджую»

Завідувач кафедри /Іван ЧОРНОМОРДЕНКО/

«24» червня 2022 р.

Розробник силабусу

/Іван ЧОРНОМОРДЕНКО/

Силабус

Філософія науки, техніки та архітектури

1) Шифр за ОНП: ОК02
2) Навчальний рік: 2022/2023
3) Освітній рівень: третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти (доктор філософії)
4) Форма навчання: денна, вечірня
5) Галузь знань: 18 ВИРОБНИЦТВО ТА ТЕХНОЛОГІЇ
6) Спеціальність, назва освітньої програми: 183 «Технології захисту навколишнього середовища», ОНП «Технології захисту навколишнього середовища»
7) Статус освітньої компоненти: (обов'язкова чи вибіркова): обов'язкова
8) Семестр: 2
9) Контактні дані викладача: докт. філософ. наук, професор Чорноморденко Іван Васильович; кімната 401 Головного корпусу; корпоративна адреса електронної пошти: chornomordenko.iv@knuba.edu.ua ; сторінка викладача на сайті КНУБА: https://www.knuba.edu.ua/chornomordenko-ivan-vasilovich/
10) Мова викладання: українська
11) Пререквізити: Історія філософії та філософської думки.
12) Мета курсу: є оволодіння аспірантами загально-науковими (філософськими) компетентностями системного наукового світогляду, наукової методології і професійної етики, осмисленням гуманістичної ролі вченого в національному і глобалізованому світі, створення ними інтелектуального капіталу, необхідного для розвитку українського суспільства.

Шифр спеціальності 183	Назва спеціальності, освітньої програми «Технології захисту навколишнього середовища» ОНП «Технології захисту навколишнього середовища»	Сторінка 2 з 5
----------------------------------	---	--------------------------

13) Результати навчання:

Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання на компетентності
ПРО1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з технологій захисту навколишнього середовища і управління екологічною безпекою на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.	Проміжний та підсумкового контроль (іспит, захист індивідуальної роботи)	Лекції, практичні заняття та самостійна робота	ІК ЗК02 ЗК03 СК01
ПРО2. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми охорони навколишнього середовища державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.	Проміжний та підсумкового контроль (іспит, захист індивідуальної роботи)	Лекції, практичні заняття та самостійна робота	ІК ЗК02 ЗК03 СК01
ПРО4. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні інженерні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми захисту довкілля з врахуванням екологічних, економічних та правових аспектів.	Проміжний та підсумкового контроль (іспит, захист індивідуальної роботи)	Лекції, практичні заняття та самостійна робота	ІК ЗК02 ЗК03 СК01
ПРО5. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.	Проміжний та підсумкового контроль (іспит, захист індивідуальної роботи)	Лекції, практичні заняття та самостійна робота	ІК ЗК02 ЗК03 СК01
ПРО8. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері технологій захисту навколишнього середовища, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати загально-інженерні та спеціальні навчальні дисципліни з технологій захисту навколишнього середовища у закладах вищої освіти.	Проміжний та підсумкового контроль (іспит, захист індивідуальної роботи)	Лекції, практичні заняття та самостійна робота	ІК ЗК02 ЗК03 СК01

Шифр спеціальності 183	Назва спеціальності, освітньої програми «Технології захисту навколишнього середовища» ОНП «Технології захисту навколишнього середовища»	Сторінка 3 з 5
----------------------------------	---	--------------------------

14) Структура курсу, денна/вечірня форма навчання:

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проєкт/ курсова робота РГР/ Контрольна робота	Самостійні робота здобувача, год.	Форма підсумкового контролю
30	30	-	Індивідуальна робота	75	Екзамен
Сума годин:				135	
Загальна кількість кредитів ECTS				4,5	
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:				60 (2,0)	

15) Зміст: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Лекції:

- Тема 1.** Людина-світ-культура-філософія.
- Тема 2.** Давній світ та доба європейського середньовіччя.
- Тема 3.** Доба модерну та постмодерна філософія.
- Тема 4.** Особливості філософії України.
- Тема 5.** Проблема буття (онтологія).
- Тема 6.** Проблема духовного.
- Тема 7.** Філософія суспільства.
- Тема 8.** Філософія пізнання.
- Тема 9.** Філософія науки і техніки.
- Тема 10.** Філософія екології.
- Тема 11.** Філософія глобальних проблем сучасності.
- Тема 12.** Етика вченого.

Практичні заняття :

- Тема 1.** Філософія в системі культури.
- Тема 2.** Проблеми сучасної світової філософії.
- Тема 3.** Українська філософія: минулість і сьогодення.
- Тема 4.** Філософська антропологія та аксіологія людського буття.
- Тема 5.** Проблема свідомості у філософії (філософія свідомості).
- Тема 6.** Філософія пізнання.
- Тема 7.** Філософія культури і науки.
- Тема 8.** Соціальна філософія та філософія історії.
- Тема 9.** Філософія глобальних проблем сучасності.
- Тема 10.** Етика вченого.

Лабораторні: не передбачено

Контрольна робота:

1. Для поглибленого вивчення і закріплення знань студенти виконують контрольну роботу. Вона складається з таких розділів: 1. Філософські та наукові парадигми мислення.
2. Філософія як онтологічна та методологічна основа наукового дослідження.
3. Філософські смисли соціально-культурних практик.

Самостійна робота:

1. Опанування лекційним матеріалом.
2. Підготовки до практичних занять та індивідуальної роботи під керівництвом викладача
3. Виконання індивідуального завдання
4. Робота з літературою та електронними носіями

Шифр спеціальності 183	Назва спеціальності, освітньої програми «Технології захисту навколишнього середовища» ОНП «Технології захисту навколишнього середовища»	Сторінка 4 з 5
-------------------------------------	--	------------------------------

16) Основна література:

Підручники:

1. Антропологічний код української культури і цивілізації (у двох книгах) О. О. Рафальський (керівник авторського колективу), Я. С. Калакура, В. П. Коцур, М. Ф. Юрій (науковий редактор). Київ: ПІЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2020. Книга 1. - 432 с. // https://ipiend.gov.ua/wpcontent/uploads/2020/10/antropolohichniy_kod_book1.pdf
2. Філософія науки : підручник / І. С. Добронравова, Л. І. Сидоренко, В. Л. Чуйко та ін. – К.: ВПЦ "Київський університет", 2018. – 255 с. <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/Phil-science.pdf>
3. Семенюк Е. Філософія сучасної науки і техніки : підручник / Едуард Семенюк, Володимир Мельник. – Вид. 3-тє, випр. та допов. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 364 с.

Навчальні посібники:

1. Актуальні проблеми філософії ХХ-ХХІ століть: Навчальний посібник / За ред. Ігора Карівця. Львів: «Львівська політехніка», 2020. 240 с.
2. Філософія науки, техніки, архітектури: навчальний посібник / В.А. Рижко та ін. - Київ: КНУБА, 2018. - 200 с.
3. Петрушенко В.Л. Філософія і методологія науки. Навч. Посібник / В.Л. Петрушенко. – Львів: Вид-во Львівськ. політехніки, 2016.
4. Рубанець О.М. Філософські проблеми наукового пізнання : навчальний посібник з грифом МОН України. - Суми, Університетська книга, 2013. - 229 с.

Конспекти лекцій:

1. Рубанець О.М. Когнітивна сфера суспільства і людини: інформація, ментальність, ідентичність : монографія. Суми: Університетська книга, 2022. 550 с.
2. Філософія для аспірантів: конспекти. Нова редакція / за ред. А. Синиці. – Львів, 2020. 91 с. <https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/Filosofia-dlia-aspirantivKonspekty.pdf>

17) Додаткові джерела:

1. Аристотель. Метафізика. — М.: Институт философии, теологии и истории св. Фомы, 2006. - 232 с.
2. Белл Д. Прихід постіндустріального суспільства [Електронний ресурс] / Деніел Белл. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: <http://molotoff.info/advises/29-2009-09-16-18-59-51/5897-d-bell-prihid-postindustrialnogospilstva.html>
3. Гегель Г.В.Ф. Кто мыслит абстрактно? / «Вопросы философии». - 1956. - № 6. - С. 138-140.
4. Гегель Г.В.Ф. Наука логики. - СПб.: Наука, 1997. - 800 с.
5. Гусев В.І. Вступ до метафізики. Навчальний посібник. – К.: Либідь, 2004. - 488 с.
6. Гусев В.І. Історія західноєвропейської філософії ХV-ХVІІ ст. : Курс лекцій. Навчальний посібник для вузів. / В.І. Гусев. – К.: Либідь, 1994. – 251 с.
7. Гадамер Г.-Г. Истина і метод. Т. 1-2. / Том 1: Герменевтика І: Основи філософської герменевтики. — К.: Юніверс, 2000. — 464 с. // Том 2: Герменевтика ІІ: доповнення. — Київ: Юніверс, 2000. — 478 с.
8. Декарт. Р. Міркування про метод, щоб правильно спрямувати свій розум і відшукати істину в науках (Пер. з фр. В. Адрушка і С. Гатальської). — Київ: «Тандем», 2001. — 101 с.
9. Етичний кодекс ученого України. Бюлетень ВАК України. - 2011. - № 11. - С.3-8.
10. Єрмоленко А.М. Комунікативна практична філософія : Навчальний посібник. - Київ: Либідь, 2004. - 488 с.
11. Зарубіжна філософія ХХ століття. Под ред. Г.И. Волынки. - Київ: Довіра, 1993.— 239 с.
12. Історія філософії України : Підручник. — Київ: Либідь, 1994. — 416 с.
13. Історія філософії України. Хрестоматія : Навч. посібник / Упорядники М. Ф. Тарасенко, М. Ю. Русин, А. К. Бичко та ін. – Київ: Либідь, 1993. – 560 с.
14. Кант І. Критика чистого розуму / Пер. з нім. та приміт. І. Бурковського. — Київ: Юніверс, 2000. — 504 с.
15. Кун Т. Структура наукових революцій. — Київ: Port-Royal, 2001. - 228 с.

Шифр спеціальності 183	Назва спеціальності, освітньої програми «Технології захисту навколишнього середовища» ОНП «Технології захисту навколишнього середовища»	Сторінка 5 з 5
-------------------------------------	--	-----------------------

- 16.Лакуша Н.М. Світ екобезпеки людини: глобалізаційні виклики. Монографія/ Н.М. Лакуша. – Київ: Логос, 2016. – 264 с.
17. Огородник І. В., Русин М. Ю. Українська філософія в іменах : Навч. посібник / За ред. М.Ф. Тарасенка. – Київ: Либідь, 1997. – 328 с.
18. Платон. Держава. – К.: Основи, 2000. – 355 с.
19. Покотило К.М., Таранов С.В. Філософські мандри. (Антологія текстів з історії філософії). - Бровари : ВНЗ “ЕТУ”, 2005. 105 с.
- 20.Рижко В.А. Концепція як форма наукового знання / В. А.Рижко. - Київ: Вища школа, 1995.
21. Рижко В.А. Неоконцептологія : Монографія / В. А. Рижко. – Київ: Логос, 2016. - 604 с.

18) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Поточне оцінювання		Підсумкове тестування	Сума балів
Семінарські заняття	Індивідуальна робота		
40	20	40	100

19) Умови допуску до підсумкового контролю: Умовою допуску до здачі іспиту є захист індивідуальної роботи, активна робота на семінарських заняттях та відвідування лекційних занять. Відвідування лекційних та практичних занять є обов’язковим. З поважної причини (хвороба чи інші обставини непереборної сили) відвідування лекційних занять може бути замінено на виконання реферату за темою лекційного заняття для врахування балів у підсумковому контролі.

20) Політика щодо академічної доброчесності:

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

21) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни: <https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=3074>